

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Halácsy Dezső

Cím:

A háború romjaiból újjáépülő templomok Magyarországon

Forrás:

1950. VIII. 1

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fűz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

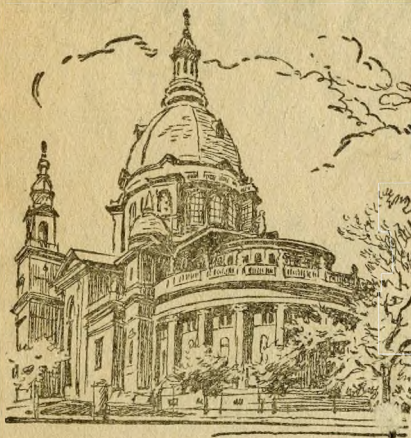
726.5

Szt. István Bazilika

"1950"

Személy:

Helyszám:

II.

A budapesti Szent István Bazilika újjáépítése

A világ tizenhatodik legnagyobb temploma, a budapesti Szent István Bazilika nemcsak a budapestieké, nem is egy népé, hanem a szépért és nemesért lelkesedő egyetemes emberiségé. Szépség és művészeti érték tekintetében a budapesti Bazilika a világ 12 legnevezetesebb katolikus temploma között a tizenegyedik helyen áll. Gondoljunk csak arra, hogy ez a Bazilika őrizi Yb. Lótz, Fadrusz, Feszély, Székely Bertalan, Benczur, Stróbl, Deák-Ebner, Vastagh György és még annyi más mesterünk alkotását. Nem csoda tehát, hogy a második világháború után a népi demokrá-

A háború romjaiból újjáépülő templomok Magyarországon

tikus Magyarország kormányzata, a főváros vezetősége és a nemzet összessége együttes akarattal és adozatkésztséggel sietett a Bazilikát a romokból újjáépíteni és megmenteni.

Amikor Vorosilov marsall a centenárius ünnepségek alkalmából Budapesten járt, kíséretével együtt meg szemlélte az újjáépítési munkálatokat. A Szovjetunió marsallja, a magyarság nagy barátja ez alkalommal kifejezte azt az óhaját, hogy Magyarország egyik legbecesebb műemléke mielőbb régi szépségében álljon helyre.

A budapesti Szent István Bazilika alapjait száz évvel ezelőtt rakta le a nemzeti akarat, amikor Hentzi osztrák generális a 48-as szabadságharc idején a nemzeti önvédelmi harc akkori középpontját, Pestet lövette és a mai Bazilika helyén állott kis templomocskát az ágyúzás áldozatul esett. Erre a barbárságra és az ezt követő elnyomásra monumentális dómmal válaszolt a nemzet. Egy felfelétörő nép élniakarásának és fájdalmas felkiáltásának kőbe állandósult megnyilatkozása lett az építkezés és hosszú Bach-korszak alatt, mely végül is a magyar tudás, művészet és ipar fejlettségének lüdüklő kőörömszává, szárnyaló himnuszává vált.

Viszontagságos és drámai száz esztendő után, az 1948-as centenárius évfordulón az újjáépítés alkalmából

Székesfőváros és az Egyházközségből alakult Építő Bizottság. Ezután elvégezték a vasszerkezet meggörbült részeinek kiegyenesítését, a meglágyult részek kivágását és újjal pótlását és az összes íves főtartók talp- és fejemezőnek egy pótvaslemez beiktatásával történt megerősítését. Közben elkészült a bádofedéssel kapcsolatos sérült főrészek kicserélése is.

A régi kupolát díszítő ablakok, bordák, gyöngyfüzérek és más építészeti tagozatok mind elkészültek, mindenben a régive, azonos formában és kivitelben úgy, hogy továbbra is a művészettörténetben „a legelegánsabb kupolák” egyikeként említhetők majd a Szent István Bazilikát. A munkálatokhoz a székesfőváros munkássága is hozzájárult. A hívők között megindított gyűjtés köze félmillió forintot eredményezett. Nagy erőt adott az építés vezetőségének az az osztatlan szeretet, mellyel a gyűjtés a kalmából felekezett és társadalmi különbség nélkül nemzeti műemlékünk megmentésére siettek.

A magyar népi demokrácia nagy segítséget nyújtott rombadöntött templomaink újjáépítéséhez. Megcáfolhatatlan bizonyíték erre, hogy a budapesti Szent István Bazilikát a népi demokrácia kormányzata, a főváros és a

hívek együttes adozatkésztsége a régi szépségében már nagyrészen helyreállította. Újra áll Szent István budapesti temploma Isten dicsőségére és a nép lelki üdvére.

Halácsy Dezső